

คู่มือแบบประเมินระดับสัมพันธภาพของครอบครัว (แบบสั้น)

(THAI Family Relationship Evaluation: SF-FRE-Thai)

คำชี้แจง

แบบประเมินระดับสัมพันธภาพของครอบครัว (Thai Family Relationship Evaluation: SF-FRE-Thai) เป็นแบบประเมินของแผนสุขภาพะเด็ก เยาวชน และครอบครัว (สำนัก 4) ที่พัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม และสรุปเป็นองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือระหว่างคนในครอบครัว (Family Support) ความขัดแย้งในครอบครัว (Family Conflict) และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมครอบครัว (Family Activity)

แบบประเมิน SF-FRE-Thai เป็นเครื่องมือที่ผ่านการวิจัยและทดสอบแล้วว่ามีประสิทธิภาพในการคัดกรอง หรือประเมินระดับสัมพันธภาพของครอบครัวไทยได้ดี โดยมีค่าความเที่ยงของมาตรวัดด้วยสัมประสิทธิ์ Reliability Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.742

คุณสมบัติของเครื่องมือ

แบบประเมิน SF-FRE-Thai พัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จากนั้นสร้างเป็นข้อคำถาม ให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและตรงตามเนื้อหาที่ต้องการประเมิน (Content Validity) นำลงไปทดสอบรอบแรก กับกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก (100 คน) ด้วยข้อคำถามทั้งหมด 7 ข้อ พิจารณาความน่าเชื่อถือในการใช้ Scale Rating วัดข้อคำถามด้วย Reliability Cronbach's Alpha โดยมีค่าอธิบายรวมเท่ากับ 0.833 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า จำเป็นต้องตัด คำถามข้อ 4 (ความรุนแรงในครอบครัว) ออก เนื่องจากมีค่า Corrected Total Correlation น้อยกว่า 30% ทำให้ค่า Total Correlation เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 50 ในทุกข้อคำถาม และค่าความเที่ยงของคะแนนการวัด (Cronbach's Alpha) เพิ่มขึ้นเป็น 0.842

จากนั้นนำข้อคำถามที่เหลือ 6 ข้อไปทดสอบรอบที่ 2 กับประชากรกลุ่มขนาดใหญ่ขึ้น เพื่อดู External Reliability (424 คน) และพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อคำถามด้วย Reliability Cronbach's Alpha พบว่ามีค่าอธิบายรวมเท่ากับ 0.688 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า คำถามข้อ 3 (การสื่อสารในครอบครัว) มีค่า Corrected Total Correlation น้อยกว่า 30% จึงจำเป็นที่จะต้องตัดออก ทำให้ค่า Total Correlation เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 50 ในทุกข้อคำถาม และค่าความเที่ยงของคะแนนการวัด (Cronbach's Alpha) เพิ่มขึ้นมาเป็น 0.742 ทำให้เหลือข้อคำถามที่มีความเที่ยงและมีความเหมาะสมในการประเมินสัมพันธภาพจำนวน 5 ข้อ

ข้อกำหนดและคำชี้แจงในการประเมิน

- 1) แบบประเมินนี้เหมาะสำหรับบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป (ไม่จำกัดเพศ)
- 2) ใช้เวลาในการประเมินประมาณ 5 นาที
- 3) ก่อนเริ่มทำแบบประเมิน ควรทำความเข้าใจกับผู้ตอบแบบประเมินให้เข้าใจว่า
 - การประเมินนี้เป็นเพียงการประเมินและคัดกรองสัมพันธภาพของครอบครัวในเบื้องต้นเท่านั้น
 - ขอให้แสดงความคิดเห็นให้ตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด
 - ขอให้ตอบแบบประเมินให้ครบทุกข้อ และในแต่ละข้อให้เลือกตอบข้อเดียวเท่านั้น
- 4) แบบประเมินนี้เหมาะกับการประเมิน ณ สถานการณ์ปัจจุบันของครอบครัว เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงและความแม่นยำที่สุด และไม่แนะนำ ให้นำไปใช้เพื่อประเมินย้อนหลัง (Retrospective Recall Evaluation)

การให้คะแนน

กลุ่มที่ 1 ข้อ 1 3 4 และ 5

น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
มากที่สุด	ให้	5	คะแนน

กลุ่มที่ 2 ข้อ 2

น้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน
น้อย	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
มาก	ให้	2	คะแนน
มากที่สุด	ให้	1	คะแนน

การแปลผลการประเมิน

แบบประเมินระดับสัมพันธภาพของครอบครัว (แบบสั้น) มีคะแนนเต็มทั้งหมด 25 คะแนน เมื่อได้ข้อมูลจากการประเมินแล้ว และรวมคะแนนทุกข้อนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติที่กำหนดดังนี้

คะแนน 18-25	คะแนน	หมายถึง	มีสัมพันธภาพครอบครัวในระดับมาก
คะแนน 12-17	คะแนน	หมายถึง	มีสัมพันธภาพครอบครัวในระดับปกติ
คะแนน 0-11	คะแนน	หมายถึง	มีสัมพันธภาพครอบครัวในระดับน้อย

แบบประเมินระดับสัมพันธภาพของครอบครัว	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
1. ฉันมั่นใจว่าคนในครอบครัว <u>ให้ความช่วยเหลือฉันได้</u> เวลาที่ฉันมีปัญหา					
2. ฉันรู้สึกว่ <u>ฉันไม่มีความสำคัญ</u> สำหรับคนในครอบครัว					
3. ฉันและคนในครอบครัว มีเวลาในการประกอบกิจกรรมร่วมกัน <u>ทุกวัน</u>					
4. ฉันและคนในครอบครัว มีกิจกรรมร่วมกันใน <u>วันหยุด</u>					
5. <u>ในภาพรวม</u> ท่านคิดว่า “ระดับความสัมพันธ์ในครอบครัวของท่าน” อยู่ในระดับใด					